

Missiv

2023-01-17

Till: Kommunstyrelsen och socialnämnden
För kännedom: Fullmäktiges presidium

Granskning av den kommunala missbruksvården

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och socialnämnden har en ändamålsenlig styrning och uppföljning av den kommunala missbruksvården. Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen och socialnämnden endast delvis har en ändamålsenlig styrning och uppföljning av den kommunala missbruksvården. Bedömningen baseras på att det saknas fullt ut tydliga och mätbara mål som styr verksamheten. Vidare saknas tillräcklig uppföljning på aggregerad nivå. Vi bedömer att det saknas tillräcklig uppföljning och kontroll med koppling till kvalitetsledningssystemet enligt Socialstyrelsen föreskrifter och allmänna råd avseende ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete.

Det finns en tydlig roll- och ansvarsfördelning för den kommunala missbruksvården som även innefattar flexibilitet utifrån ärendens specifika behov. Inom socialnämnden finns ett uppsökande arbete vid de tillfällen mottagningsgruppen inte får kontakt med en person. Det finns även ett förebyggande och uppsökande arbete avseende unga genom framför allt kommunens fältassistenter. Vidare finns etablerade arbetsätt för att utreda behov och erbjuda ändamålsenligt stöd. Det finns rutiner samt bedömningsinstrument gällande framför allt utredning och bedömning. Vi kan dock inte bekräfta i vilken utsträckning dessa används.

Insatser bedöms i huvudsak utgå från tillgänglig och aktuell kunskap på området. Utförare för insatser ansvarar för att säkerställa kvalitet och kompetensutveckling inom sina verksamheter. Vi bedömer dock att det saknas fullgoda strukturer för att säkerställa verksamhetsutveckling, då det inte finns ett tillräckligt kvalitetsledningssystem. Det saknas systematik i arbetet kopplat till kvalitetsledningssystemet, vilket utgör en risk för att utvecklingsbehov och ny kunskap inte fångas upp. Systemet beskrivs som icke användarvänligt och att det inte alltid uppdaterat. Vi bedömer att det saknas systematiska egenkontroller som kan säkerställa efterlevnad av rutiner och riktlinjer.

Granskningen kan inte ge svar på om det finns dokumenterade uppdragsbeskrivningar till de som utför insatser. Av intervjuer framgår att det förekommer att insatsen påbörjas efter enbart muntlig information för att sedan kompletteras med en skriftlig uppdragsbeskrivning eller vårdplan.

Missbruksvården följs upp i enskilda fall, men inte fullt ut på aggregerad nivå. Utförare av insatser, framför allt boenden, tillämpar LOKE-rapporter för att följa upp verksamheten. I rapporterna beskrivs verksamheternas syfte, målgruppen, statistik kring målgruppen, resultat efter insats samt förslag på utvecklingsarbete. Socialnämnden följer upp kostnaden för boenden, beläggning för insatser samt nyttjandegrad

Det finns en aktiv överenskommelse med Region Örebro samt länets kommuner. Vidare sker samverkan med bostadsbolag, föreningslivet samt polisen. Intervjuade upplever att samverkan delvis fungerar väl, men att det finns utmaningar i och med att olika aktörer har olika mål.

Utifrån granskningen lämnar vi nedanstående rekommendation till kommunstyrelsen och socialnämnden:

- ▶ Säkerställ att det finns ändamålsenliga mål för den kommunala missbruksvården som säkerställer att kommunstyrelsen och socialnämnden kan styra och följa upp arbetet.

Utifrån granskningen lämnar vi nedanstående rekommendationer till socialnämnden:

- ▶ Säkerställ att det finns ett ändamålsenligt kvalitetsledningssystem som möjliggör uppföljning samt kontroll av verksamheten.
- ▶ Säkerställ att samverkan med externa aktörer fortsatt är en prioritet.
- ▶ Säkerställ att verksamheten följer upp arbetet samt att nämnden tar del av resultatet.
- ▶ Säkerställ att det alltid finns en dokumenterad uppdragsbeskrivning snarast möjligt när en insats inleds.

Rapporten överlämnas härmed till kommunstyrelsen och socialnämnden. Behandlat svar till revisionen önskas senast den 15 april 2023.

Kontaktrevisorer för granskningen var Gunvor Lindqvist och Sven Landh.

För Örebro kommuns revisorer

Lena Jansson
Ordförande

Bengt Wentzel
Vice ordförande

Revisionsfrågor:

Svar:

Bedömning:

Har socialnämnden och kommunstyrelsen fastställt tydliga och mätbara mål för arbetet med missbruksvård?

Nej.

Finns en tydlig roll- och ansvarsfördelning inom kommunens missbruksvård?

Ja.

Finns ett uppsökande arbete inom missbruksvården?

Ja.

Säkerställs att missbruksvården bedrivs med tillräcklig kvalitet?
Utgår insatserna från tillgänglig och aktuell kunskap inom området?
Finns dokumenterad uppdragsbeskrivning till de som utför insatser?
Inkluderas individen i planeringen?

Delvis.

Finns etablerade rutiner och arbetssätt för att utreda behov och erbjuda ändamålsenligt stöd?

Delvis.

Följer berörda verksamheter upp och utvärderar missbruksvården i enskilda fall samt på aggregerad nivå?

Delvis.

Finns fungerande samverkan med aktuella och berörda externa aktörer avseende missbruksvården?

Delvis

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LENA JANSSON

Ordförande

Serienummer: 19540413xxxx

IP: 2.64.xxx.xxx

2023-02-02 11:29:02 UTC

BENGT LILLEBROR WENTZEL

Vice ordförande

Serienummer: 19510908xxxx

IP: 78.77.xxx.xxx

2023-02-02 12:25:14 UTC

Penneo dokumentnyckel: GHLEY-73N5V-Q7D55-XL6M4-V242K-CC51E

Detta dokument är digitalt signerat genom Penneo.com. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datogenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>